

# افسانه تمثیلی

(پیشینه، ریخت‌شناسی، نمونه آثار)

از دوران باستان تا امروز

[www.ketab.ir](http://www.ketab.ir)

نویسنده: کمال بهروز کیا

ویراستار: فتح‌الله فروغی

|                               |                                                                                                                               |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه                       | : بهروز کیا، کمال، ۱۳۲۹ -                                                                                                     |
| عنوان و نام پدیدآور           | : افسانه تمثیلی: (پیشینه، ریخت‌شناسی، نمونه آثار) از دوران باستان تا امروز / نویسنده کمال بهروز کیا؛ ویراستار فتح‌الله فروغی. |
| مشخصات نشر                    | : تهران: نشر شورا، ۱۴۰۰.                                                                                                      |
| مشخصات ظاهری                  | : ۸۰ ص.                                                                                                                       |
| شابک                          | : ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۷۹-۷۳-۲                                                                                                           |
| وضعیت فهرست نویسی             | : فیپا                                                                                                                        |
| یادداشت                       | : کتابنامه: ص. ۷۹ - ۸۰.                                                                                                       |
| عنوان دیگر                    | : (پیشینه، ریخت‌شناسی، نمونه آثار) از دوران باستان تا امروز.                                                                  |
| موضوع                         | : حکایت‌های تمثیلی                                                                                                            |
| موضوع                         | : Fables                                                                                                                      |
| موضوع                         | : حکایت‌های تمثیلی -- تاریخ و نقد                                                                                             |
| موضوع                         | : Fables -- History and criticism                                                                                             |
| موضوع                         | : حکایت‌های تمثیلی -- مجموعه‌ها                                                                                               |
| موضوع                         | : Fables -- Collections                                                                                                       |
| موضوع                         | : حکایت‌های تمثیلی فارسی -- مجموعه‌ها                                                                                         |
| موضوع                         | : Fables, Persian -- Collections                                                                                              |
| موضوع                         | : حکایت‌های تمثیلی فارسی -- تاریخ و نقد                                                                                       |
| موضوع                         | : Fables, Persian -- History and criticism                                                                                    |
| شناسه افزوده                  | : فروغی، فتح‌الله، ۱۳۳۱ - ویراستار                                                                                            |
| رده بندی کنگره                | : PIR۳۴۳                                                                                                                      |
| رده بندی دیویی                | : ۲-۱۵۵/۳۹۸                                                                                                                   |
| شماره کتابشناسی ملی           | : ۸۲۳۵۶۵                                                                                                                      |
| اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا |                                                                                                                               |

## افسانه تمثیلی

(پیشینه، ریخت‌شناسی، نمونه آثار)

از دوران باستان تا امروز

نویسنده: کمال بهروز کیا

ویراستار: فتح‌الله فروغی

صفحه آرائی: مجتبی احمدی

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۷۹-۷۳-۲

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی (صوتی، تصویری،

الکترونیکی و...) منوط به اجازه کتبی از ناشر است.

## فهرست

|    |                                      |
|----|--------------------------------------|
| ۶  | پیش‌گفتار                            |
| ۸  | افسانه تمثیلی                        |
| ۱۲ | پیشینه افسانه‌های تمثیلی             |
| ۲۳ | افسانه تمثیلی در اروپا               |
| ۳۴ | ریخت‌شناسی افسانه‌های تمثیلی         |
| ۴۲ | نمونه افسانه‌های تمثیلی ایران و جهان |
| ۴۲ | کلیده و دمنه                         |
| ۴۷ | مرزبان نامه                          |
| ۵۰ | سندبادنامه                           |
| ۵۲ | مولوی                                |
| ۵۶ | پروین اعتصامی                        |
| ۵۹ | ازوپ                                 |
| ۶۳ | لافونتن                              |
| ۶۹ | لسینگ                                |
| ۷۲ | مارگرت و رولف رتیش                   |
| ۷۸ | منابع                                |

## پیش‌گفتار

افسانه‌ها، داستان‌ها، حکایت‌ها و قصه‌های تمثیلی از دوران باستان در سرزمین‌های مختلف وجود داشته است. هرچند زمان پیدایش این گونه روایت‌ها به طور دقیق معلوم نیست، اما براساس اطلاعات موجود منشأ افسانه‌ها و قصه‌های تمثیلی، ابتدا در سرزمین‌های سومر، مصر، هند، ایران و متأثر از آن یونان باستان بوده است. درسومر، افسانه «گرگ دانا و نه گرگ باطل» قصه‌ای آموزشی بوده است که برای تربیت کودکان خوانده می‌شده است. اگرچه از مصر باستان افسانه تمثیلی مکتوبی موجود نیست، اما تصویرهایی از این گونه افسانه‌ها از آن زمان وجود دارد که نشان می‌دهد، افسانه‌ها و قصه‌های تمثیلی میان مردم مصر رواج داشته است. درهند باستان هم افسانه‌های پنجانترا<sup>۱</sup> (پنج فصل دانایی) میان مردم مشهور بوده است. ازوپ<sup>۲</sup> نیزهنگام بردگی درسارد، افسانه‌های تمثیلی بسیاری را از مردم شرق به‌خاطر سپرد و پس از بازگشت به یونان با بیان آن‌ها میان مردم، این گونه افسانه‌ها را رواج داد. بنابراین ازوپ را می‌توان پایه‌گذار افسانه‌های تمثیلی اروپایی نامید. این کتاب درباره افسانه‌های تمثیلی، پیشینه و ریخت‌شناسی آن‌ها از دوران باستان تا امروز، و نمونه‌هایی از این گونه آثار است.

---

1.Panchatantra

2.Aesop